

**Vyhodnotenie činnosti a hospodárenia kultúrnej organizácie
v zriaďovateľskej pôsobnosti Prešovského samosprávneho kraja
za rok 2022**

1. Identifikačné údaje organizácie

Názov organizácie:	Hornozemplínska knižnica vo Vranove nad Topľou
IČO:	37781146
Dátum vzniku (historicky):	01.04.1922
Dátum zriadenia (VUC):	01.04.2002
Právna forma:	Príspevková organizácia s právnou subjektivitou
Adresa:	M. R. Štefánika 845/200, Vranov n. T., 093 01
Telefón:	0574464494, 0574464468
E-mail:	<u>riaditel@kniznicavranov.sk,</u> <u>kniznica@kniznicavranov.sk</u>
Webové sídlo:	www.kniznicavranov.sk
Sociálne siete:	Instagram: https://www.instagram.com/vranov_kniznica/ Facebook: https://sk-sk.facebook.com/HKVranov/
Štatutár:	Mgr. Danka Molčanová

Hornozemplínska knižnica vo Vranove nad Topľou (HK) je príspevkovou organizáciou s právnou subjektivitou, prepojená na VÚC Prešovského samosprávneho kraja, a plní poslanie, ktoré má určené zriaďovacou listinou.

Je univerzálnou verejnou knižnicou s regionálnou pôsobnosťou a zároveň plní aj úlohu mestskej knižnice poskytovaním svojich služieb občanom mesta Vranov nad Topľou.

Jej hlavným poslaním je *uspokojovať kultúrne a vzdelávacie záujmy verejnosti a tým podporovať celoživotné vzdelávanie a duchovný rozvoj obyvateľov regiónu.*

Jej hlavným predmetom činnosti je: - utvárať, doplňovať a sprístupňovať univerzálny knižničný fond vrátane regionálnych dokumentov; - poskytovať základné knižnično-informačné služby a aj špeciálne knižnično-informačné služby vrátane prístupu k vonkajším informačným zdrojom; - organizovať a uskutočňovať kultúrno-vzdelávacie podujatia a aktivity na podporu čítania a rozvoj čitateľskej gramotnosti detí a mládeže regiónu; - odborne spracúvať a sprístupňovať súbežnú regionálnu bibliografiu; - spracúvať štatistiku o verejných knižniciach; - poskytovať metodickú pomoc a poradenské služby obecným knižniciam, knižniciam iných typov a ich zriaďovateľom; - zúčastňovať sa na tvorbe, udržiavaní a sprístupňovaní súborného katalógu knižníc aj v elektronickej forme; - pravidelne informovať o vlastných kultúrnych aktivitách prostredníctvom internetu.

HK je súčasťou informačného vzdelávania, umožňuje rovnaký prístup k informáciám pre všetkých obyvateľov mesta, regiónu v podobe kníh, časopisov, databáz a elektronických zdrojov. Disponuje

kvalitným knižničným fondom, v ktorom je vyše 76 000 knižničných jednotiek. Je obsahovo zaujímavý, preto knižnicu vyhľadávajú aj čitatelia mimo regiónu.

Knižnica má od júna 2023 v správe samostatnú budovu na Sídlišku 1. mája 74 vo Vranove n. T.. V súčasnosti sídli v prenajatých priestoroch na druhom poschodí Mestského domu kultúry vo Vranove nad Topľou. Služby poskytuje na troch oddeleniach: oddelení pre dospelých čitateľov, oddelení pre deti a mládež a oddelení špeciálnych služieb. Negatívom, mimo stiesneného priestoru na uloženie knižničného fondu, ktorý je a má byť vo voľnom výbere, je chýbajúca študovňa, oddychové zóny, priestor na podujatia, skladové priestory atď.

Knižnica disponuje s 829 m² všetkej prenajatej plochy, čo nespĺňa ani minimálne kritériá medzinárodných štandardov, podľa ktorých by verejná knižnica vo Vranove nad Topľou mala mať 1400 m² len výpožičnej plochy, okrem chodbových a prístupových priestorov. Na základe žiadosti vranovskej knižnice mestská rada vo Vranove nad Topľou svojím uznesením v r. 2004 schválila nájomné pre knižnicu za vtedajšiu symbolickú korunu za 1 m². Služby spojené s nájmom uhrádzame MsDK vo Vranove n. T.

Vranovská knižnica sa svojimi aktivitami v súlade so súčasnými trendmi stáva vzdelávacím, kultúrnym a komunitným centrom v meste Vranov nad Topľou. Už tradične sa nazýva aj komunitnou knižnicou, lebo napomáha rozvoju komunity v mieste svojho pôsobenia tým, že prepája tradičné knihovnícke a informačné služby s činnosťou komunity. Je komunitnou knižnicou od roku 2008, odkedy pravidelne realizuje celoslovenský odborný seminár s medzinárodnou účasťou Komunitná knižnica. Je gestorom skvalitňovania a rozširovania komunitných aktivít knižníc na Slovensku.

Aktívne sa zapája aj do celoštátnych projektov, ako je Erasmus+ na podporu vzdelávania dospelých. Túto aktivitu využíva ako jedna z mála slovenských knižníc, čím podporuje vzdelávanie dospelých a zamestnancov knižnice. Získala grant aj z Nórskeho fondu a zriadila Multifunkčné centrum 4.0. pre mládež.

Spravuje tiež externú staničnú knižnicu vo Vranove nad Topľou, v priestoroch vlakovej stanice, ktorú aktualizuje a dopĺňa. Knihy v nej sú k dispozícii na vypožičanie cestujúcim do vlaku. Knihobúdka v Zámutove a Knižnica na kúpalisku sú tiež v správe Hornozemplínskej knižnice a využívajú ich návštevníci týchto lokalít.

2. Zhrnutie výsledkov za rok 2022

Pri bilancovaní činnosti roka 2022 analyzujeme a hodnotíme základné a odborné knižničné činnosti poskytované používateľom prostredníctvom knižnično-informačných služieb. Tiež hodnotíme realizáciu plánovaných výchovno-vzdelávacích, kultúrno-spoločenských a komunitných aktivít, ktoré tvoria už neoddeliteľnú zložku práce knižnice.

Hornozemplínska knižnica vo Vranove nad Topľou sa môže prezentovať viac ako dobrými štatistickými výsledkami. Za ostatné roky sa jej darí dosahovať výborné výsledky a veľmi pružne reagovať na nové trendy. V súčasnosti je modernou a dynamicky sa rozvíjajúcou verejnou knižnicou.

Hornozemplínska knižnica v roku 2022

<i>zaregistrovala</i>	<i>4 182 čitateľov</i>
<i>knižnicu navštívilo</i>	<i>62 784 návštevníkov</i>
<i>do svojho fondu získala</i>	<i>3 490 nových kníh</i>
<i>poskytla</i>	<i>105 351 výpožičiek kníh, periodík</i> <i>a 304 výpožičiek e-kníh</i>
<i>pripravila</i>	<i>574 podujatí pre obyvateľov regiónu</i> <i>a 1 oslavu storočnice vzniku knižnice vo Vranove n. T.</i>

Okrem detí a mládeže sa orientuje aj na cieľovú skupinu ľudí v produktívnom a poproduktívnom veku, realizuje množstvo aktivít zo zaujímavých projektov.

V tomto roku sme svoju činnosť definitívne presunuli z virtuálneho priestoru do reality. Knižnično-informačné služby sme prispôbili spoločenskej situácii aj požiadavkám našich používateľov ktorí uprednostnili jednoznačne osobnú návštevu knižnice. Online služby zostali aj naďalej v ponuke. Online prebiehali skôr klubové stretnutia mládeže, odborné školenia, mítingy, webináre, konferencie a pracovné porady na úrovni regiónu a Slovenska. Podarilo sa nám zrealizovať všetky plánované podujatia z podporených projektov a mnohé podujatia boli realizované aj nad plán. Kultúrno-spoločenské a vzdelávacie aktivity aj odborná činnosť knižnice boli zamerané na podporu čítania, na rozvoj komunitných a multikultúrnych aktivít knižnice, na zvyšovanie vzdelanostnej úrovne používateľov i zamestnancov knižnice.

Prvé mesiace roka 2022 sa už podvedome niesli v duchu osláv **storočnice vzniku vranovskej knižnice**. Tá začala fungovať 1. apríla 1922. Jej zrod sa spájal s miestnym odborom Matice slovenskej. Toto výročie oslávila Hornozemplínska knižnica v dňoch **31. marca. a 1. apríla 2022**. Kolektív pracovníkov knižnice k tomuto výročiu pripravil vydanie knižnej publikácie o histórii vranovskej knižnice od jej vzniku až po súčasnosť, ktorá nesie názov **100 ROKOV VEREJNEJ KNIŽNICE VO VRANOVE NAD TOPLĽOU (1854 – 1922 – 2022)**. Zostavovateľom publikácie je PhDr. Martin Lupčo PhD. Vydaný bol aj bulletin pod názvom *100 rokov vranovskej knižnice (1922-2022)*.

V oblasti podpory rozvoja čitateľskej gramotnosti a čítania vôbec, boli schválené dva projekty: *Čítačka s pisačkou a Vranovské knihodni*, z ktorých sme realizovali podujatia pre deti, mládež aj dospelých. V letných mesiacoch sme sa venovali organizovaniu detského letného čitateľského tábora *MrKni /Mám rád knihy*), ktorý sa uskutočnil v júli a obľúbeným *Letným štvrtkom v knižnici*, plným rôznych tvorivých činností, dielní, hostí a kníh. Celé prázdniny sme spolu čítali a hrali sa, vďaka projektu *Prečítané leto* a prázdninovému balíčku overených knižiek plných zábavy pre celú rodinu - s cieľom: *štyri až šesť prečítaných kníh za leto!...* bolo to dosť, ale dali sme to. V aktivite čítania pokračujeme *Včelím čítaním* až do konca roka.

Z projektov zameraných na vzdelávanie dospelých a výmenu skúseností zamestnancov vo všetkých oblastiach vzdelávania, pod názvom *Inovatívne trendy zo zahraničných knižníc a Inovatívne trendy zo zahraničných knižníc II.*, z programu Erasmus +, štyria pracovníci knižnice absolvovali zahraničné stáže v Poľsku a Česku.

Komunitná knižnica XII. na Domaši Dobrej, 19. september – 21. september 2022. Konal sa celoslovenský odborný seminár s medzinárodnou účasťou. Mal za cieľ: prezentovať komunitné aktivity, ktoré pracovníci knižníc SR realizujú a tak napomáhajú rozvoju komunít v mieste svojho pôsobenia výmenou poznatkov.

„*Aby pamäť nestarla...*“ *VIII. celoslovenská konferencia s medzinárodnou účasťou* (2022, Bardejov). Uskutočnila sa v rámci projektu „Pomôžeme ľuďom s postihnutím, aby ich pamäť nestarla príliš rýchlo“. Dôvodom realizácie bol vysoký záujem o neformálne vzdelávanie ľudí, ktorí majú problémy s pamäťou spolu s ich rodinnými príslušníkmi. Odborným garantom projektu od roku 2013 je prof. PhDr. Beáta Balogová, PhD, dekanka FF PU v Prešove. Cieľom bolo motivovať, informovať a odovzdávať si vzájomné skúsenosti zo sociálnej, zdravotnej i kultúrnej oblasti.

Z projektu podporeného Nórskom, v rámci nórskeho grantu začalo v tomto roku aktívne pracovať **Multifunkčné centrum 4.0**, ktoré sa rozvíjalo v podobe zaujímavých podujatí, vzácnych hostí a pozitívnych rómskych vzorov, aby dopomohlo k zlepšeniu kvality úrovne života našich spoluobčanov a pomohlo im tak začleniť sa do spoločnosti. Realizoval sa veľmi vydarený trojdňový Rómsky literárny festival – *RomLit*, kde sa prepájali všetky druhy rómskeho umenia. V rámci prehlbovania medzinárodnej spolupráce a partnerstva zamestnanci knižnice navštívili aj tri knižnice v Oslo v Nórsku: Deichman Tøyenbibliotekene, Deichman Bjørvik a Oslo Public Library. Získané vedomosti a skúsenosti s prácou s komunitami pomôžu aplikovať nové metódy práce s deťmi a mládežou u nás.

V oblasti rekonštrukcie a výstavby budovy knižnice, pozitívne zarezovala správa o ukončení verejného obstarávania na *Rekonštrukciu a modernizáciu budovy knižnice a kultúrneho centra vo Vranove nad Topľou*, Sídliisko 1. mája, ktorá podpisom zmluvy a odovzdaním stavby začne

rekonštruovať pre vranovskú knižnicu. Úspešným uchádzačom verejného obstarávania bola spoločnosť Betpres, s. r. o. Vranov n. T.

Boli sme úspešní aj pri podpore pilotného projektu pod názvom **Modernizácia a zvýšenie kvality služieb HK vo Vranove nad Topľou**. Schválený bol MK SR a MIRRI SR, z výzvy IROP-PO7-SC77-2021-75, Podpora udržateľnosti a odolnosti kultúrnych inštitúcií REACT-EU a získali sme ním 201 000 €. Bude smerovaný k zvýšeniu kvality poskytovaných služieb v knižnici prostredníctvom modernizácie, zlepšenia úrovne technického, resp. technologického a priestorového vybavenia i funkčného riešenia knižnice pri presťahovaní sa do novozrekonštruovaných a zariadených priestorov. Ide v ňom tiež o zlepšenie úrovne hygienických štandardov knižnice, prostredníctvom obstarania materiálno-technického vybavenia slúžiaceho na zdravie i v boji proti Covid-19 a to pre návštevníkov aj osoby pôsobiace v zázemí kultúrnej inštitúcie.

Kalendárium knižnice 2022

■ „*Vianoce môžu byť aj celý rok...*“ takýmito krásnymi slovami a novoročným práním Anka Servická a manželia Janičkovci potešili priateľov Hornozemplínskej knižnice vo Vranove nad Topľou.

■ Kráľom detských čitateľov za rok 2021 sa stala Laura Pivovarníková.

■ *Erasmus+ Inovatívne trendy zo zahraničných knižníc* – projekt na vzdelávanie dospelých a výmenu skúseností zamestnancov. Mobilita, Dánsko – zúčastnení: D. Molčanová, M. Majzlíková, M. Bačovčinová.

■ *Medailóny riaditeľiek* – 31. marca – moderovaná diskusia pri príležitosti 100. výročia vzniku knižnice vo Vranove n. T. – na stretnutie prijali pozvanie štyri žijúce riaditeľky, podujatie viedol facilitátor a historik Martin Lupčo.

■ 1. apríla 2022 sa uskutočnili oslavy *100. výročia vzniku knižnice vo Vranove nad Topľou*. V piatok 1. apríla prijal knihovníkov v Obradnej sieni Vranova nad Topľou primátor mesta Ján Ragan. Slávnostným aktom, príhovorom a zápisom do pamätnej knihy mesta vyjadril poďakovanie súčasným i bývalým riaditeľkám a pracovníkom knižnice. Podujatie sa konalo pod záštitou predsedu Prešovského samosprávneho kraja Milana Majerského. Stretnutia sa zúčastnili primátor mesta Ján Ragan, vedúca odboru kultúry Prešovského samosprávneho kraja Emília Antolíková, predseda Matice slovenskej Marián Gešper, poslanci Prešovského samosprávneho kraja, prednosta Okresného úradu Alfonz Kobielsky, riaditeľka vranovského archívu Daniela Ihnátová, predseda Slovenskej asociácie knižníc Ondrej Látka, predsedníčka pobočky Spolku slovenských knihovníkov a knižníc Monika Naštická, riaditelia knižníc PSK, riaditelia kultúrnych inštitúcií, stredných, základných, materských a umeleckých škôl v regióne a ďalší hostia. Programom sprevádzala moderátorka RTVS Zuzana Belková. V literárno-hudobnom pásme vystúpili bratislavskí umelci Štefan Bučko a Andrea Bučko. Dejin knižnice odprezentoval historik Martin Lupčo. Predseda Matice slovenskej Marián Gešper udelil *Cenu Matice slovenskej Štefana Moyzesa a Karola Kuzmányho* Hornozemplínskej knižnici za zásluhy pri rozvoji národnej kultúry. Primátor mesta odovzdal súčasnej riaditeľke Danke Molčanovej pamätnú plaketu, ktorú pri príležitosti *100. výročia otvorenia prvej verejnej knižnice v meste* udelil Hornozemplínskej knižnici vo Vranove nad Topľou.

■ *Book Club + Book Club junior* ponúkajú nové možnosti využitia voľného času deťom a mladým ľuďom v prospech ich vlastnej budúcnosti aj vďaka čítaniu a vzájomnej komunikácii. ■ Aktívna realizácia nórskeho projektu *Multifunkčné centrum 4.0*, ktorý sa zameriava na nedostatok príležitostí pre deti a mládež z marginalizovaných skupín obyvateľstva. Realizácia prvého Rómsky literárny festival *RomLIT* na Slovensku, kde sa prepájali všetky druhy rómskeho umenia. Súčasťou festivalu boli diskusie so zaujímavými slovenskými aj zahraničnými hosťami, autormi, prezentácia diel rómskych autorov, koncerty, workshopy a iné zaujímavé aktivity. Snahou bolo predstaviť ľudí z rómskych komunit a centier, ktorí sú dnes úspešní a známi.

■ *Dámsky klub milovníkov poézie*. Stali sme sa miestom stretávania sa aj pre milovníkov poézie. V rámci projektu *Poézia – dotyk – prítťaživosť*, ktorý z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia sme 2. marca 2022 pripravili slávnostné otvorenie Dámskeho klubu milovníkov poézie za účasti spisovateľa, básnika a vydavateľa Petra Milčáka. Ďalšími hosťami v klube boli: básnik,

šéfredaktor Vertiga Ján Gavura, poetka Silvia Kaščáková a hudobník Dušan Havrilla, spisovateľka, poetka a pedagogička Lenka Šafranová a básnik Marián Andričík.

■ Ukončené verejné obstarávanie na *Rekonštrukciu a modernizáciu budovy knižnice a kultúrneho centra vo Vranove nad Topľou*, Sídlisko 1. mája, ktorá sa podpisom zmluvy začne rekonštruovať pre vranovskú knižnicu. Úspešným uchádzačom verejného obstarávania je spoločnosť Betpres, s. r. o. Vranov n. T.

■ Detský letný tábor mal tohto roku nezvyčajný názov *MRKni (Mám rád knihy)* 18. 6. 2022 - 22. 6.2022. Na podujatia prijali účasť ilustrátor Radko Repický, športovec Ľubo Soták, ilustrátorka Lucia Kanášová, spisovateľka Miriam Petráňová. Deti v tábore navštívili aj košickú ZOO.

■ *Biblia: kniha kníh a jej príbeh* – výstava biblických artefaktov z unikátnej zbierky Michala Lapčáka v dňoch 26. 9. 2022 - 30. 9. 2022. Otvorená bola moderovanou diskusiou s uznávanými biblistami prof. Petrom Dubovským SJ a doc. Bohdanom Hroboňom v spolupráci s Centrom pre štúdium biblického a blízkovýchodného sveta, Slavistickým ústavom Jána Stanislava SAV, v. v. i. a Postoj média, s. r. o. k témam: Čo to Biblia je a čo od nej očakávať? sprevádzal (Matúš Imrich). Počas ďalších dní boli zamyslenia a prednášky na témy: Slovenský Kalvínsky Žaltár z roku 1752 (Peter Zubko), Kamadulská Biblia: prvý známy preklad celej Biblie do slovenčiny (Róbert Lapko) a Preklady Žaltára (Lukáš Durkaj), ktorý zároveň ukončil týždeň venovaný Biblii – knihe kníh.

■ *Komunitná knižnica XII. na Domaši Dobrej*, 19.9. – 21.9. 2022 konal sa celoslovenský odborný seminár s medzinárodnou účasťou. Mal za cieľ prezentovať komunitné aktivity, ktoré pracovníci knižníc realizujú a tak napomáhajú rozvoju komunit v mieste svojho pôsobenia, výmenou poznatkov a skúseností. Odborný seminár sme realizovali počas troch dní. Nosné témy boli „Knižnica a jej partneri v komunite“. Predstavili sa partneri nórskeho projektu s príkladmi dobrej praxe o aktivitách v komunite.

Ďalšou témou bola Architektúra knižníc 21. storočia – rekonštrukcii, modernizácii a dizajnu verejných knižníc. Súčasťou online vstupov bola dánska knižnica Black Diamond Kodaň.

Venovali sme sa tiež komunitným aktivitám s rómskou mládežou. Integráciu rómskej mládeže vplyvom náboženských spoločenstiev vo vybraných lokalitách predstavila prof. Beáta Balogová, dekanica Prešovskej univerzity. Prostredníctvom modernej technológie sme sa ďalším zahraničným online vstupom spojili s Deichman Tøyen library, nórskou knižnicou v Osle, a poukázali tak na moderné systémové tvorenie s mládežou. Pán Odin Eiriksson ponúkol pokrokový pohľad na prácu s mládežou v Osle, ktorá je pre mnohých veľkou inšpiráciou.

■ *Erasmus+. Inovatívne trendy zo zahraničných knižníc a Inovatívne trendy II*. Je projekt vzdelávania dospelých a výmeny skúseností zamestnancov. Pracovníci J. Loukotová a Ľ. Demčák sa v mesiaci september 2022 zúčastnili mobility v Poľsku v Powiatowa i Miejsko- Gminna Biblioteka Publiczna w Starom Saczu. Pracovníčky V. Zálepová a A. Maďarová navštívili Knižnicu mesta Ostravy v Česku.

■ „*Aby pamäť nestarla . . .*“ VIII. celoslovenská konferencia s medzinárodnou účasťou (2022, Bardejov) sa konal v rámci projektu “Pomôžeme ľuďom s postihnutím, aby ich pamäť nestarla príliš rýchlo“ podporený MK SR. Dôvodom jeho realizácie je vysoký záujem o neformálne vzdelávanie ľudí, ktorí majú problémy s pamäťou spolu s ich rodinnými príslušníkmi. Odborným garantom projektu od roku 2013 je prof. PhDr. Beáta Balogová, PhD, dekanica Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove. Cieľom je motivovať, informovať a odovzdať skúsenosti odborníkov zo sociálnej, zdravotnej i kultúrnej oblasti. Konferencia sa koná v rôznych mestách Slovenska ako Vranov nad Topľou, Levice, Košice, Bardejov. Tri vranovské knihovníčky (D. Molčanová, M. Majzlíková, E. Antolíková) získali akreditované certifikované oprávnenie s celoštátnou platnosťou na vedenie a realizáciu tréningov pamäti v centre MEMORY v Bratislave, a tak uskutočňujú pravidelné tréningy pamäti, konferencie pre ľudí s postihnutím, ich rodinných príslušníkov, pracovníkov sociálnych služieb, zdravotníctva, knihovníkov, seniorov, ľudí s postihnutím a ináč znevýhodnených osôb. Súčasťou konferencie je aj každoročné stretnutie trénerov pamäti zo Slovenska a Česka.

■ *Teens day* je pravidelne sa opakujúce podujatie pre všetkých nástročných študentov (12 – 19), ktoré sa realizuje každoročne v novembri pri príležitosti osláv Dňa študentstva. Cieľom podujatia je priniesť zaujímavé a prínosné informácie od osobností z literárneho sveta, ale aj od zaujímavých osobností z iných oblastí, o ktoré majú záujem študenti. Podujatia sa zúčastnilo 204 študentov.

■ *Beseda s regionálnym autorom Martinom Lupčom pre gymnazistov na tému Na ceste do budúcnosti, nezabúdajme na svoju minulosť*. V rámci projektu bol zrealizovaný aj Interaktívny workshop zameraný *Ako uspieť v spoločnosti a Participácia mladých ľudí vo svete* s lektorom Danielom Bundom z

Digitálnej inteligencie DigiQ v Bratislave. Mladí ľudia boli zapojení do aktivít, vzájomne si vymieňali svoje poznatky, postrehy a otvorene sa rozprávali o problematike úspechu v spoločnosti a v pracovnej sfére. Snahou tejto aktivity bolo pomôcť mládeži vo vranovskom okrese nájsť lepšie miesto v spoločnosti, nájsť si prácu, ktorá ich bude naplňovať, najmä ako pracovať na sebe a na svojom zdravom sebavedomí, ktoré ich posunie vpred – k lepšej budúcnosti.

■ Projekt *Modernizácia a zvýšenie kvality služieb HK vo Vranove nad Topľou*, schválený od MK SR a MIRRI SR, z výzvy IROP-PO7-SC77-2021-75, Podpora udržateľnosti a odolnosti kultúrnych inštitúcií, REACT-EU, podporený sumou 201 000 €. Ide o zvýšenie kvality poskytovaných služieb v knižnici modernizáciou, zlepšením úrovne technického, resp. technologického a priestorového vybavenia i funkčného riešenia knižnice, presťahovaním sa do novozrekonštruovaných a zariadených priestorov. Taktiež zlepšenie úrovne hygienických štandardov knižnice, prostredníctvom obstarania materiálnotechnického vybavenia slúžiaceho na zdravie i v boji proti Covid-19 a to pre návštevníkov aj osoby pôsobiace v zázemí kultúrnej inštitúcie.

■ *Pracovná stáž v OSLO, Nórsko*. V rámci prehľadovania medzinárodnej spolupráce a partnerstva zamestnanci knižnice navštívili tri knižnice v Oslo: Deichman Tøyenbibliotekene, Deichman Bjørvik a Oslo Public Library. Zúčastnili sa jej: D. Molčanová, R. Časarová, J. Dzurovčinová, M. Majzlíková a D. Vasil'ová. Získané vedomosti a skúsenosti s prácou s komunitami knižnici pomôžu aplikovať nové metódy práce s deťmi a mládežou.

3. Vyhodnotenie odbornej činnosti za rok 2022

Ťažiskové úlohy, plnenie hlavných úloh, knižnično-informačné služby, fondy, bibliografická činnosť, edičná činnosť, metodická a poradenská činnosť, klubová činnosť, komunitná činnosť, spolková činnosť...
Prílohy č. 1 – 6

Hornozemplínska knižnica vo Vranove nad Topľou dlhodobo patrí medzi najlepšie verejné regionálne knižnice Slovenska.

▪ Ťažiskové úlohy a ich plnenie

Hlavnou ťažiskovou úlohou v tomto roku bolo oslovovať a získavať mladú generáciu, tínedžerov za používateľov knižnice, hlavne realizáciou motivačných aktivít na propagáciu čítania a ponukou kreatívnych programov. Nosným podujatím v rámci Európskeho roka mládeže bol projekt *Na ceste do budúcnosti, nezabúdajme na svoju minulosť*. V rámci projektu bol okrem iného, zrealizovaný interaktívny workshop zameraný *Ako uspieť v spoločnosti a Participácia mladých ľudí vo svete* s lektorom Danielom Bundom z Digitálnej inteligencie DigiQ v Bratislave. Mladí ľudia boli zapojení do aktivít, vzájomne si vymieňali svoje poznatky, postrehy a otvorene sa rozprávali o problematike úspechu v spoločnosti a v pracovnej sfére. Snahou tejto aktivity bolo pomôcť mládeži vo vranovskom okrese nájsť lepšie miesto v spoločnosti, nájsť si prácu, ktorá ich bude naplňovať, najmä ako pracovať na sebe a na svojom zdravom sebavedomí, ktoré ich posunie vpred – k lepšej budúcnosti.

Ďalšími aktivitami boli stretnutia fungujúceho mládežníckeho bookklubu, ako aj stálymi projekami a cyklickým podujatím akými sú Vranovské knihodni, Komiksiáda alebo komiksom k čítaniu, Teens day pre násťročných, Čítačka s písáčkou, Letné štvrtkové aktivity pre deti, Letný čitateľský tábor sa podarilo úspešne rozšíriť okruh mladých čitateľov knižnice. Výsledkom je vyšší počet registrovaných mladých čitateľov, hlavne tínedžerov. Stretávajú sa takmer denne na detskom oddelení HK pri rôznych záujmových činnostiach a aktivitách, súťažiach a spoločnom hravom čítaní.

Stálou úlohou bolo zabezpečiť plnenie základných ukazovateľov činnosti, aby knižnica nestratila svoje poslanie a funkciu poskytovať kvalitné knižnično-informačné služby používateľom. Všetky ukazovatele knižničnej činnosti sú splnené, aj prekročené. (tab. č.1).

Pripravovať a realizovať kultúrno-vzdelávacie podujatia na podporu čítania vyplývajúce z projektov. Pokračovať v realizácii aktivít pre rôzne komunity v knižnici. Reagovať na dotačné výzvy MK SR, FPU, Fondu na podporu kultúry národnostných menšín, Erasmus + a výzvy od zriaďovateľa PSK. Následne projekty úspešne realizovať k spokojnosti obyvateľov mesta a regiónu. Aj v tejto oblasti boli stanovené úlohy splnené.

Pokračovať v participácii pri realizácii rekonštrukcie a modernizácie budovy kultúrneho centra vo Vranove nad Topľou, Sídlisko 1. mája., kde sa vranovská knižnica po dokončení presťahuje. Vedenie knižnice aktívne participuje na viacerých úlohách.

Pokračovať v spolupráci pri aktivitách nového Multifunkčného centra 4.0. Nórsky projekt Multifunkčné centrum 4.0 (podporený Nórskom, prostredníctvom Nórskeho grantu spolufinancovaný zo štátneho rozpočtu SR, LDI – Miestny rozvoj, odstraňovanie chudoby a inklúzia Rómov a MIRRI SR) knižnica realizuje od 1. septembra 2021 do 30. apríla 2024 s udržateľnosťou na 5 rokov. V rámci projektu sme zrealizovali už 75 podujatí, ako Knihy sú skvelé - besedy s rómskymi aj nerómskymi spisovateľmi a osobnosťami ako vzormi. V rámci získania vedomosti z práce s komunitami a nadviazania spolupráce absolvovali pracovníci knižnice aj pracovnú stáž v nórskech knižniciach.

▪ Knižnično-informačné služby

Knižnično-informačné služby HK boli čitateľom počas roka poskytované absenčne aj prezenčne, pri osobnej návšteve knižnice v štandardnom výpožičnom čase. Pre verejnosť knižnica nebola zatvorená. Na poskytovaní knižnično-informačných služieb sa podieľali všetky oddelenia knižnice: oddelenie pre dospelých čitateľov, oddelenie pre deti a mládež, oddelenie špeciálnych služieb - makerspace, čítareň, oddelenie bibliografie a regionálnej literatúry i multifunkčné centrum 4.0. V tomto roku sme používateľom poskytovali služby v oddeleniach s voľne dostupným knižničným fondom a pri počte 45 študijných miest. *Stále výrazne absentovala študovňa ako tichá zóna, miestnosť na kolektívne podujatia, priestor pre čitateľské, študijné a voľnočasové aktivity, primeraný a pohodlný priestor pre personál knižnice vrátane zázemia, výstavný priestor či bezbariérový prístup.*

Pri poskytovaní všetkých absenčných, prezenčných, konzultačných, rešeršných, referenčných i elektronických výpožičných služieb (MVS), ale aj tých, ktoré prebiehali v online priestore (výpožičky e-knží) sme sa snažili udržiavať stály kontakt s čitateľom či používateľom knižnice. Promptne sme vybavovali osobné, mailové i telefonické požiadavky čitateľov k maximálnej spokojnosti.

Kvôli ochoreniu covid-19 (hoci ustupujúcemu) zostala v našom výpožičnom priestore a pri podujatiach stále prítomná dezinfekcia rúk pri vstupe.

Tabuľka č.1

Programový rozpočet				
		Plán 2022	Skutočnosť 2022	% plnenia
1.	Počet registrovaných používateľov knižnice	4 000	4 182	104,5 %
2.	Počet návštevníkov knižnice – (prezenčne a online)	55 000	62 784	114,1 %
3.	Počet knižničných prírastkov	3 400	3 490	102,6 %
4.	Počet podujatí na podporu čítania a rozvoj komunitných aktivít	400	574	143,5 %
5.	Počet výpožičiek	100 000	105 351	105,4 %

Tabuľka č.2

Ďalšie sledované ukazovatele	Skutočnosť 2022
Knižničný fond – stav (ks)	76 736
Počet titulov periodík	152
Počet úbytkov	2 115
MVS vypožičané z iných knižníc - knihy+články	62+21
MVS požičané do iných knižníc - knihy+články	32
Rešerše	37
Počet on-line podujatí	33

Počet výpožičiek zvukových kníh	41
E-knihy - vypožičané	304
E-čitatelia	81
Počet návštevníkov knižnice za výpožičkou kníh a periodík	29 894
Počet návštevníkov na podujatiach prezenčne/osobne	25 835
Počet návštevníkov online podujatí	738
Počet návštevníkov OPAC - katalógu kníh	6 317
Návštevnosť knižnice spolu	62 784
Počet návštev webového sídla (www.kniznicavranov.sk)	23 376
Zodpovedané otázky v elektronic.a referenč. službách (online chat, fbé správy, mail, zodpoved. telef. požiadavky)	848
Facebook knižnice – interakcie (lajk, komentár, zdieľanie)	93 675
Instagram knižnice – interakcie (lajk, komentár, zdieľanie)	1 700
% používateľov z počtu obyvateľov*	19, 96%

* Počet obyvateľov mesta Vranov n. T. - 20 955 (k 1. 1. 2022)

✓ Registrovaní používatelia knižnice

V roku 2022 knižnica poskytovala knižnično-informačné služby registrovaným používateľom i neregistrovaným návštevníkom knižnice. Počet aktívnych používateľov v uplynulom roku bol **4 182**, čím bol celoročný plán splnený na 104,5%. Z toho 715 používateľov bolo registrovaných prvýkrát. Do knižnice sa nám podarilo zapísať aj 340 nových prvákov základných škôl, v mesiaci marci - počas Týždňa slovenských knižníc. Novým čitateľom sme v tomto roku pripravili aj milé prekvapenie vo forme *darčekového poukazu na zápisné*. Tí, ktorí sa zapísali do knižnice v prvý pracovný deň v každom mesiaci roka, mali členské iba za desať centov. Bol to bonus pri príležitosti 100. výročia založenia vranovskej knižnice.

✓ Návštevníci knižnice

V knižnici sme vďaka projektovej finančnej pomoci vytvárali používateľom priestor nielen pre výpožičky kníh a časopisov, ale aj pre voľnočasové a vzdelávacie aktivity, kultúrno-spoločenské podujatia, besedy, klubové stretnutia mládeže, seniorov a rodín, pre odborné semináre, workshopy, konferencie, kurzy atď. Knižnica sa stala miestom oddychu a relaxu pre mnohých. Nové vzdelávacie aktivity mali vplyv aj na návštevnosť.

Počet ľudí, ktorí navštívili knižnicu v roku 2022 osobne či online bol **62 784**, čo zodpovedalo úrovni plnenia na 113,8%. Návštevníkov sme získavali vďaka spolupráci s materskými, základnými, strednými a špeciálnymi školami i s centrami pre seniorov a tiež vďaka Multifunkčnému centru 4.0. Návštevnosť vzrástla aj kvôli zaujímavým podujatiam, výstavám a letným prázdninovým aktivitám. Online návštevnosť nám iba dopĺňala osobnú návštevu knižnice. Tá bola zaznamenaná pri online podujatiach, merateľná bola cez vstupy do online katalógu knižnice, priame návštevy webu (www.kniznicavranov.sk), zodpovedané otázky a požiadavky v elektronických referenčných službách knižnice. Stúpajúca návštevnosť naznačuje, že obyvatelia mesta a regiónu majú záujem o služby a aktivity knižnice.

✓ **Knižničné prírastky**

Nákupom literatúry a novými knižničnými dokumentami (knihami) boli tematicky dopĺňané všetky oblasti krásnej a náučnej literatúry pre deti, mládež a dospelých. Z typologického hľadiska sa knižničný fond dopĺňal monografiami, zborníkmi, príručkami, encyklopédiami či periodikami. Prírastky do knižničného fondu sme získavali najmä *kúpou*, a to z vlastných zdrojov, z finančnej podpory VÚC PSK a z dotácií z Fondu na podporu umenia a Fondu na podporu kultúry národnostných menšín. Knižničný fond bol doplnený aj publikáciami, ktoré sme získali darmi, a autorskými výtlačkami.

Priebežne počas roka sme začali na nákup kníh využívať dotáciu z FPU v sume 16 000 eur zo schváleného projektu *S láskou ku knihám*. Fond na podporu kultúry národnostných menšín finančne podporil projekt *Čavale, genaha!/Deti, budeme čítať!* sumou 1 425 eur. A sumou 10 000 eur nás podporil VÚC Prešovského samosprávneho kraja.

V roku 2022 sme celkovo do kniž. fondu prijali **3 490** nových knižničných dokumentov. Oproti minulému roku zaznamenávame pokles v prírastkoch. Dôvodom sú stúpajúce ceny nielen kníh, ale najmä energií, s čím súvisel znížený rozpočet na nákup kníh v roku 2022. Aj napriek tomu sme však s počtom 3 490 prírastkov presiahli stanovený plán na rok 2022, ktorý bol 3 400 knižničných prírastkov. Percentuálne je to splnené na 102,6 %.

✓ **Výpožičky**

Výpožičné služby knižnice stále patria medzi základné knižnično-informačné služby. Sú poskytované registrovaným používateľom formou absenčnej aj prezenčnej výpožičky dokumentu. V uplynulom roku sme dosiahli **105 351** výpožičiek rôznych knižničných dokumentov, čo je splnenie plánu na 105%. Dopĺňali ich aj výpožičky kníh, ktoré knižnica nevlasťní, ale je možné o nich požiadať prostredníctvom medziknižničnej výpožičnej služby (MVS) z inej knižnice. Službou MVS bolo takto požičaných 115 kníh a článkov. Ďalej sem zaraďujeme aj výpožičky zvukových kníh pre nevidiacich a slabozrakých obyvateľov regiónu, ktorých bolo 41 a výpožičky e-kníh, ktorých bolo 304, tie si vypožičalo 81 čitateľov. Celoročný plán 100 tisíc výpožičiek bol o 5 351 prekročený.

✓ **Podujatia na podporu čítania a rozvoj komunitných aktivít**

Návštevníkom knižnice bolo počas roka 2022 uskutočnených veľa nových podnetných aktivít, ktoré sa radili medzi nosné aktivity, ale pokračovalo sa aj v overených a žiadaných podujatiach a aktivitách. Podujatia a aktivity boli vo veľkej miere výsledkom podpory projektov, ktoré knižnica už roky vymýšľa, predkladá a získava pre ne finančnú podporu. Monitoruje zverejňované grantové výzvy FPU, MK SR, MIRRI, Erasmus+, Granty EHP a Nórska, ktoré už dlhodobo podporujú komunity. S komunitami v knižnici pracuje aj nové *Multifunkčné centrum 4.0*, ktoré začalo svoju činnosť rozvíjať v podobe zaujímavých podujatí, prizvaných hostí, besied, seminárov, rómskeho hudobno-literárneho festivalu, aby tak dopomohlo k zlepšeniu kvality úrovne života detí a mládeže zo sociálne znevýhodneného prostredia.

V roku 2022 sa pod hlavičkou knižnice, Multifunkčného centra, v spolupráci s OZ Korálky aj s Prešovským samosprávnym krajom uskutočnilo **547** podujatí na podporu čítania a rozvoj komunitných aktivít. Plán počtu uskutočnených podujatí bol prekročený o 44%. On-line formou bolo zrealizovaných 33 podujatí, hlavne jarne stretnutia Bookclubu, kvízy, videopozdravy od autorov kníh a prednášky pre študentov. Ich online forma prebiehala cez FB, web knižnice a službu Microsoft Teams.

Aj prostredníctvom iných, nových foriem práce s čitateľom, akými boli stretnutia detí pri letných oddychových štvrtkových aktivitách, v dennom letnom tábore, v zaujímavom Makerspace priestore pri 3D tlači, pri tréningoch pamäti, v seniorskom Ateliéri duše, pri literárnych, recitačných a komiksových súťažiach, v knižničných kluboch a pri dobrovoľníckych aktivitách sme sa snažili našim čitateľom a návštevníkom spríjemňovať čas strávený v knižnici. Cieľom všetkých vyššie uvedených aktivít bolo a stále bude budovať knižnicu ako odborné, informačné, študijné, komunitné a čitateľsky príjemné centrum, ktoré bude formovať u detí aj dospelých kladný vzťah ku knihe, literatúre a čítaniu.

▪ Knižnično-informačné fondy

Základná činnosť oddelenia *Akvizície a katalogizácie Hornozemplínskej knižnice vo Vranove nad Topľou v roku 2022* bola zameraná na akvizíciu, aktualizovanie, spracovávanie, obnovu, a vyradovanie knižničného fondu, ktorý knižnica vlastní. Knižničný fond (KF) je súborom systematicky radených knižničných dokumentov (kníh, periodík a špeciálnych dokumentov), ktoré knižnica nadobúda v súlade s jej funkciou a zameraním a slúžia k výpožičke jej používateľom. Všetky získané dokumenty spracovať vytváraním bibliografických záznamov v knižnično-informačnom systéme Dawinci, aktualizovať online katalóg knižnice, spoluvytvárať databázu dokumentov slovenských knižníc, a tak poskytovať komplexné knižnično-informačné a bibliografické služby.

Získavanie akvizície do KF

Prírastky do knižničného fondu sme získavali najmä kúpou. Knižné tituly sme kupovali z vlastných zdrojov, z finančnej podpory **10 000 eur VÚC Prešovského samosprávneho kraja a z dvoch podporených projektov zameraných na akvizíciu knižničného fondu.** Z Fondu na podporu umenia sme na základe schváleného projektu *S láskou ku knihám* získali na nákup kníh **16 000 eur.** Fond na podporu kultúry národnostných menšín finančne podporil projekt *Čavale, genaha!/Deti, budeme čítať! sumou 1 425 eur.* Finančné prostriedky sme využívali priebežne na doplnenie a obnovu knižného fondu pre deti, mládež a dospelých čitateľov vrátane čitateľov rómskej národnostnej menšiny.

Knižničný fond bol doplnený aj prírastkami, ktoré sme získali darmi a autorskými výtlačkami. Systematickým sledovaním knižno-predajného trhu, podrobnou selekciou a vhodným výberom literatúry sme aj v roku 2022 pokračovali v budovaní kvalitného a pestrého knižničného fondu pre všetky vekové kategórie a sociálne skupiny.

Tematicky boli dopĺňané oblasti krásnej literatúry pre deti a mládež, náučnej literatúry pre deti a mládež a tiež krásnej a odbornej literatúry pre dospelých. Z typologického hľadiska sa knižničný fond dopĺňal monografiami, zborníkmi, príručkami, encyklopédiami či periodikami.

Stav KF v roku 2022

V knižnično-informačnom systéme Dawinci bolo zaprírástkováných **3 490 knižničných jednotiek, na ktoré sme použili. 37 178 € na knihy a 4 285 € na nákup periodík. Spolu 41 463 €.** Stav knižničného fondu k 31.12.2022 bol **76 736** knižničných jednotiek. Rok 2022 začína prírastkovým číslom 0112186906 a končí prírastkovým číslom 0112190395.

Tabuľka. 3 Stav knižničného fondu a prírastky v kusoch - medziročne

Celkový stav knižničného fondu a ročné prírastky	Rok 2020 k. j.	Rok 2021 k. j.	Rok 2022 k. j.
Stav knižničného fondu	71 521	75 361	76 736
Prírastky knižničného fondu	3 165	4528	3490

Prírastky nových kníh

V roku 2022 bolo prostredníctvom knižničného systému Dawinci zaprírástkováných 3 490 knižničných jednotiek. Oproti minulému roku zaznamenávame pokles v knižničných prírastkoch. Dôvodom sú stúpajúce ceny nielen kníh, ale najmä energií, s čím súvisel znížený rozpočet na nákup kníh v roku 2022. Aj napriek tomu sme však s počtom 3 490 prírastkov presiahli stanovený plán na rok 2022, t. j. 3 400 knižničných prírastkov.

Projektom *S láskou ku knihám* sme sa uchádzali o finančnú podporu na FPU v podprograme Akvizícia knižníc, ktorý bol podporený sumou 16 000 eur na nákup kníh.

Fond na podporu kultúry národnostných menšín finančne podporil projekt *Čhavale, genaha!//Deti, budeme čítať!* sumou 1 425 eur. Vďaka tomuto projektu sme obohatili knižničný fond o literatúru určenú primárne pre rómsku národnostnú menšinu, týkajúcu sa prevažne rómskych otázok, rómskej kultúry či rómskeho umenia

V roku 2022 bolo **vyradených 2 115 knižničných jednotiek**. Tituly boli vyradené v knižnično-informačnom systéme Dawinci, každému exempláru bolo pridelené úbytkové číslo a všetky sú vedené v úbytkovom zozname kníh za rok 2022

Pravidelne o nové exempláre sme dopĺňali aj **fond periodík**, ktorý je v čítarni a obsahuje 129 titulov. Nové a žiadané tituly periodík sme priebežne doobjednávali. Prírastky do **knižničného fondu periodík** sme získavali kúpou. Periodiká sme kupovali z finančnej podpory VÚC Prešovského samosprávneho kraja a z projektu FPU zameraného na akvizíciu knižničného fondu.

▪ Bibliografická činnosť

Odborná bibliograficko-informačná činnosť v oblasti spracovania súbežnej regionálnej bibliografie postupovala v rámci koncepcnej a metodickej činnosti podľa stanoveného plánu práce na rok 2022, v súlade s metodikou požiadaviek a pokynov Slovenskej národnej knižnice v Martine a kooperatívnej spolupráce knižníc Prešovského kraja. Na oddelení bola zabezpečená kompletizácia a väzba regionálnych periodík za rok 2021 Vranovské novinky online a Hanušovské noviny.

Súbežná regionálna bibliografia

a/ MODUL Katalóg – DB Dawinci. Spolu bolo vyexcerpovaných, klasifikovaných a vložených 84 bibliografických záznamov. Na oddelení bibliografie sa uchovávalo 30 titulov regionálnych periodík.

b/ Informaticko-analytická činnosť, spolu bolo vypracovaných **37 rešerší**.

c/ Konzultačné a referenčné služby. Konzultácie používateľom pre orientáciu v knižnično-informačných zdrojoch, katalógoch, vyhľadávanie dokumentov, kníh a článkov. Zodpovedané otázky v elektronických referenčných službách 848.

d/ spracovanie biografických profilov osobností regionálneho alebo celoslovenského charakteru.

Oddelenie bibliografie sa výrazne podieľalo a spolupracovalo na vydaní regionálnej publikácie **75 rokov dychovej hudby v regióne Vranov nad Topľou**. V rámci bibliografie bol spracovaný výskum, verifikácia a podklady – interné a externé dokumenty, články, scany (archív) a materiály k vydaniu monografie **100 rokov verejnej knižnice vo Vranove nad Topľou**.

▪ Edičná činnosť

100 rokov vranovskej knižnice (1922-2022). Bulletin vydaný pri príležitosti 100. výročia vzniku knižnice/ zodp. red. Danka Molčanová, Beáta Ocilková; Vranov nad Topľou: Hornozemplínska knižnica, 2022. - 52 s. – ISBN 978-80-970245-9-8.

VT knižnica 2021/ zodp. red. Danka Molčanová, Marianna Majzlíková, Beáta Ocilková; Vranov nad Topľou: Hornozemplínska knižnica, 2022. - 14 s.

LUPČO, Martin a kol. **100 rokov verejnej knižnice vo Vranove nad Topľou (1854 – 1922 – 2022)**. Vranov nad Topľou: Hornozemplínska knižnica vo Vranove nad Topľou, 2022. 240 s. ISBN 978-80-970245-8-1.

Komiksiáda alebo komiksom k čítaniu 2 . Boom! november 2022. / zodp. red. Danka Molčanová; redakčná rada Bc. Jana Dzurovčinová; technický redaktor Mgr. Viera Zálepová; Vranov nad Topľou: Hornozemplínska knižnica, 2022. - 10 s.

▪ Metodická a poradenská činnost'

Vranovská knižnica plní regionálne funkcie, v rámci ktorých poskytuje obecným, školským a iným typom knižníc v regióne predovšetkým poradenskú, vzdelávaciu a koordinačnú službu. Zapožičiava výmenné súbory knižničných dokumentov a vykonáva ďalšie nevyhnutné činnosti napomáhajúce rozvoju knižníc a ich verejných knihovníckych a informačných služieb. Medzi najviac využívané regionálne služby patrí pomoc so štatistickým výkazníctvom, pravidelná cirkulácia výmenných súborov, poradenská a konzultačná činnosť najmä pri využívaní dotačných možností. U týchto knižníc narastá záujem aj o automatizovaný knižničný systém. Dôležité je aj celoživotné vzdelávanie hlavne neprofesionálnych knihovníkov vrátane ich účasti na poradách.

V roku 2022 bolo v metodickej pôsobnosti HK **21 fungujúcich obecných knižníc vrátane jednej mestskej a jednej regionálnej knižnice**. Presný stav sa dozvieme až pri štatistickom spracovaní a vyplnení Kultu 10 – 01 – výkazu o činnosti každej obecnej knižnice cca v máji 2023.

Počet aktívnych knižníc poklesol kvôli nepriaznivej pandemickej situácii v predošliach dvoch rokoch, niektoré knižnice pozastavili svoju aktívnu činnosť a dostali sa do prechodnej stagnácie. No fungujúce obecné knižnice sa stali aktívnejšími. Boli aj naďalej metodicky usmerňované, prebiehali s nimi online aj prezenčné konzultácie k vypracovaniu podkladov k získaniu finančných prostriedkov z projektov, aj k vyhodnoteniu zrealizovaných projektov, k nákupu knižničného fondu a k spolupráci pri organizovaní podujatí. Šesť knižníc bolo zautomatizovaných, čo znamená, že neprofesionálni knihovníci po zaškolení začali pracovať v novom KIS BIBLIB, ktorý bol odporúčaný pre takéto knižnice. Deviatim obecným knižniciam bola aj v danom roku úspešne pridelená dotácia na nákup knižničného fondu v sume 12 100 €.

Boli to: Dlhé Klčovo, Rudlov, Sečovská Polianka, Sol', Bystré, Kladzany, Nižný Hrušov, Továrne a Malá Domaša. Na inováciu prostredia knižnice získali dotáciu Rudlov a Malá Domaša v sume 4 000 €. A na podujatia a aktivity v knižnici získali knižnice Rudlov a Dlhé Klčovo spolu 3 000 €. Hoci v aktívnych obecných knižniciach vranovského regiónu pracujú iba neprofesionálni knihovníci, je vidieť, že sú to ľudia, pre ktorých je práca s literatúrou a s čitateľmi potešením. Preto i malé obecné knižnice majú dnes svoje nezastupiteľné miesto pri zabezpečovaní celoživotného vzdelávania a saturovaní potrieb obyvateľov obce nielen informáciami, ale i oddychovou literatúrou.

V mesiacoch marec a apríl bola obecným knižniciam v regióne poskytnutá aj odborná pomoc pri štatistickom spracovaní a vyplňaní Kultu 10 – 01 – výkazu o činnosti ich obecnej knižnice a telefonické poradenstvo pri vypracovaní podkladov k získaniu finančných prostriedkov z projektov.

Metodicky sme navštívili a usmernili: Obecnú knižnicu (OcK) Rudlov, Mestskú knižnicu Hanušovce nad Topľou, OcK Majerovce, OcK Babie, OcK Komárany, Školskú knižnicu Čaklov a Školskú knižnicu Bystré. S OcK Dlhé Klčovo prebehli metodické prezenčné konzultácie v HK. Obecnej knižnici v Soli boli poskytnuté dary pre doplnenie jej knižničného fondu.

Knižnice, ktoré sú zautomatizované v KIS BIBLIB: OcK Rudlov, OcK Sečovská Polianka, OcK Sol', MsK Hanušovce nad Topľou, OcK Majerovce, Školská knižnica Čaklov, Školská knižnica Bystré. OcK Dlhé Klčovo využíva KIS MASK.

OcK Sedliská pozastavila činnosť. V jednaní o knižnično-informačnom systéme sú Obecné úrady a OcK Malá Domaša, Kamenná Poruba a OcK Komárany, OcK Dlhé Klčovo. Ostatné knižnice vedú základné knižničné evidencie jednoduchým manuálnym spôsobom.

Poskytli sme metodickú pomoc aj Mestskej knižnici v Hanušovciach nad Topľou, osobne pri vyradovaní zastaralej a opotrebovanej literatúry a pomoc s vkladáním aktuálnych titulov do KIS BIBLIB. Do obecnej knižnice Nižný Hrušov pravidelne raz mesačne poskytujeme výmenný súbor kníh z fondu Hornozemplínskej knižnice podľa ich požiadaviek.

Príležitosťou na naštartovanie činnosti malých knižníc vidíme v zlepšujúcej sa úrovni priestorov knižníc, v rekonštrukciách, modernizácii interiérov s využitím dotácií Fondu na podporu umenia. Dôležitá je spolupráca s inštitúciami (MŠ a ZŠ), záujmovými a neziskovými organizáciami. Vo väčších obciach je nutné rozbehnúť požičiavanie e-kníh, audio kníh, hier a pod. Taktiež je dôležitá propagácia knižnice v obci, zviditeľnenie knižnice na webových stránkach obce a prezentácia knižníc

na sociálnych sieťach (FB, Instagram). Najdôležitejšia je podpora detskej čitateľskej gramotnosti a v neposlednom rade aj možnosti online vzdelávania. Pravidelná medializácia najlepších knižníc a knihovníkov, oceňovanie knižníc a obcí, prezentácia príkladov dobrej praxe je dôležitou súčasťou činnosti knižníc aj do budúcnosti.

Tabuľka č. 4 Prehľad obecných a mestských knižníc v regióne Vranov nad Topľou v roku 2022 – stav k 31.12.2022 (neaktualizované s KULT 10-01 za rok 2022)

P. č.	AKTÍVNA KNIŽNICA	P. č.	ŠKOLSKÁ KNIŽNICA	P. č.	NEAKTÍVNA KNIŽNICA	P. č.	NEMÁ KNIŽNICU
1.	Babie	1.	Čaklov	1.	Girovce	1.	Cabov
2.	Benkovce	2.	Čičava	2.	Hermanovce	2.	Detrík
3.	Bystré *	3.	Davidov	3.	Jasenovce	3.	Ďapalovce
4.	Čierne n. T.	4.	Hlinné	4.	Nižný Kručov	4.	Ďurďoš
5.	Dlhé Klčovo	5.	Holčíkovce	5.	Radvanovce	5.	Giglovce
6.	Hanušovce n. T. (mestská)	6.	Sedliská *	6.	Remeniny	6.	Jastrabie
7.	Hencovce	7.	Soľ *	7.	Žalobín	7.	Juskova Voľa
8.	Kladzany	8.	Bystré *	8.	Banské	8.	Kamenná Poruba
9.	Malá Domaša			9.	Sačurov	9.	Kučín
10.	Matiaška			10.	Sedliská*	10.	Kvakovce
11.	Majerovce			11.	Zámutov	11.	Medzianky
12.	Nižný Hrušov			12.	Komárany	12.	Merník
13.	Ondav. Matiašovce			13.	Petrovce	13.	Michalok
14.	Rudlov			14.	Nižný Hrabovec	14.	Nová Keľča
15.	Sečovská Polianka					15.	Pavlovce
16.	Slovenská Kajňa					16.	Petkovce
17.	Soľ *					17.	Piskorovce
18.	Tovarné					18.	Poša
19.	Vyšný Kazimír					19.	Prosačov
20.	Vyšný Žipov					20.	Rafajovce
21.	Vranov nad Topľou (regionálna)					21.	Ruská Voľa
						22.	Skrabské
						23.	Štefanovce
						24.	Tovar. Polianka
						25.	Vavrinec
						26.	Vechec
						27.	Vlača
						28.	Zlatník

Legenda: * v obci sa nachádza aj školská aj obecná knižnica

Vnútoraná metodická činnosť bola zameraná na:

- ✓ **prípravu a spracovanie** Záverečnej správy o činnosti a hospodárení HK za rok 2021. Bol vypracovaný Plán činnosti knižnice na rok 2022. Tiež bol vypracovaný ročný Plán podujatí projektu Multifunkčné centrum 4.0 na rok 2022.
V mesiacoch apríl až jún bola obecným knižniciam v regióne poskytnutá odborná pomoc pri štatistickom spracovaní a vyplňaní Kultu 10 – 01 – výkazu o činnosti ich obecnej Všetky aktívne knižnice odovzdali štatistické údaje načas. Sumarizovali sme údaje za obecné knižnice v našej metodickéj pôsobnosti (za región) do excelovskej tabuľky potrebnej k plneniu, porovnaniu a vyhodnoteniu štandardov pre metodické oddelenie KPOH Prešov.
- ✓ **sumarizácia a odoslanie** údajov v rámci programu Benchmarking do Doplňujúcich údajov a samotného online formulára. Odpovedali sme na dotazníkový prieskum o kniž.-informačných systémoch Slovenska za náš región.
- ✓ **v oblasti odborného vzdelávania** boli organizované online porady, webináre a online prezentácie, ktoré smerovali ku skvalitneniu práce v knižnici, ktorých sme sa zúčastňovali. Konal sa aj celoslovenský odborný seminár s medzinárodnou účasťou Komunitná knižnica XII. na Domaši Dobrej. Mal za cieľ prezentovať komunitné aktivity, ktoré pracovníci knižníc realizujú a tak napomáhajú rozvoju komunit v mieste svojho pôsobenia, výmenou poznatkov a skúseností.
- ✓ **porady:** porada riaditeľov knižníc PSK vo Svidníku, porada riaditeľov kultúrnych inštitúcií PSK, porada riaditeľov a metodikov PK (KPOH) k štatistickému vykazovaniu KULT 10-01, online školenia ku KIS Dawinci, online webinár Štandard pre verejné knižnice, odborný seminár Štatistické zisťovanie o knižniciach, online kurz systém Mylib (súčasť súborného katalógu InfoGate), Seminár ku KIS Dawinci: Štatistika podujatí a návštevníkov – metodické usmernenie, Stretnutie CVTI SK a knižníc
- ✓ **online školenia:** Úvod do digitálnej bezpečnosti CVTI SR Online školenie: Databázové tituly relevantné pre partnerské verejné knižnice – séria online školení, Online školenie k databáze EBSCO host.
- ✓ **otváracia konferencia** k projektu „Centrum príležitostí Valaská – rozvoj multifunkčného inkluzívneho centra“.
- ✓ **online webináre:** Marcový výber výziev s GrantExpertom, Webinár extra GrantExpert: Cesta úspešného projektu, Výzvy 2022 Erasmus: Inštruktážny webinár pre žiadateľov Grantov Erasmus +, Možnosti programu Erasmus+ pre slovenské knižnice, Katalogizácia a bibliografia: Webinár vydavateľstva Absynt – prezentácia vydavateľstva, predstavenie knižných titulov a spolupráce s knižnicami. Webinár Týždeň dobrovoľníctva.
- ✓ **online školenia:** Metodika popisu článkov vo formáte MARC 21 s interpretáciou pravidiel RDA, Školenie ku KIS Dawinci + tvorba záložiek, Webinár Dobrý KF – prezentácia o budovaní kvalitného KF.

▪ **Klubová činnosť**

✓ **Book Club**

Mládežnícky klub pod názvom Book Club realizoval svoje stretnutia pravidelne 2 x týždenne, no od začiatku januára až do konca marca iba online. Stretnutia boli určené nástročným, ktorí sa neskôr stretávali už pravidelne v knižnici. Cieľom bolo využiť voľný čas mladých v prospech vlastnej budúcnosti aj vďaka čítaniu. Poskytujeme im priestor na aktívne trávenie voľného času i zábavu. Na „stretkách“ sa venovali rôznorodým témam (Fajčenie, Alkohol, Zásahy do tela, Divadlo, Dramatizácia, Vyhľadávanie informácií, Mama, oco, nerozumieme si...). Ďalej sa venovali novým čitateľským tipom a recenziám kníh, debatovali o celospoločenských problémoch a iných im blízkym témach. Mladí aktívne spolupracovali a dobrovoľne pomáhali aj pri realizácii podujatí v knižnici. V roku 2022 sa realizovali online stretnutia 25-krát s počtom účastníkov 303 a prezenčných stretnutí v knižnici bolo 27 s počtom účastníkov 416.

✓ **Kto sa hrá, nehnevá**

Počas sledovaného obdobia roka 2022 pracoval v knižnici aj Klub moderných spoločenských hier pod názvom Kto sa hrá, nehnevá. Stretnutia sa konali raz týždenne, vždy vo štvrtok od 15.00 do 17.00 hod. a boli určené širokej verejnosti. Cieľom Klubu moderných spoločenských hier je poskytnúť deťom, mládeži a dospelým priestor na aktívne trávenie voľného času a zábavu. Spoločenské hry sú ideálne pre rozvoj logického myslenia, stratégie a fantázie. Ich hraním sa deti učia, ako dodržiavať pravidlá, ako byť spravodlivý a ako sa vyrovnávať s prehrou. V súčasnosti klub začali navštevovať aj noví členovia a vytvárali sa nové priateľstvá. Spolu navštevovalo tento klub 84 detí. Najobľúbenejšími hrami boli Brainbox, Človeče, nehnevaj sa a Party Alias.

✓ **Klub rodičov - Piatky pre matky**

Aj v roku 2022 sme pokračovali v stretnutiach rodičov v rámci **cyklov Piatky pre matky**. V mesiaci *január* bola pripravená pre deti a ich rodičov dramatizovaná rozprávka s názvom O troch prasiatkach, kde hravou a púťavou formou si deti nielen vypočuli, ale aj zahráli rozprávku. Február bol už tradične karnevalový. Knižnica ožila rozprávkovými postavkami, ktoré sa nielen predstavili ale dokonca sa hrali, kreslili a skamarátili aj s rybkou Lydkou. Počas karnevalu nechýbali zaujímavé súťaže. V rámci mesiaca *marec* sme pri významnom 100. výročí knižnice uskutočnili pre rodičov s deťmi *Noc s Andersenom*, kde interaktívnym spôsobom boli deti vtiahnuté do bábkového sveta rozprávok. Tešíme sa záujmu detí a rodičov, ktorí pravidelne navštevujú našu knižnicu a spoznávajú nových priateľov v rámci klubu rodičov. Počas letných prázdnin v mesiacoch *júl a august* mamičky s deťmi z Klubu rodičov prichádzali na letné štvrtky, kde spoločne na rôzne témy deti tancovali, kreslili, hrali na hudobné nástroje, športovali... a mamičky tak relaxovali pri čítaní. Hornozemplínska knižnica v *auguste* v rámci projektu Multifunkčné centrum 4.0 realizovala stretnutie s Renátou Ocilkovou na tému *Objatie* v Komunitnom centre Hencovce, čo ocenili najmä rómske mamičky. *September* bol venovaný detským účesom a starostlivosti o detské vlásy s profesionálnou kaderničkou Dianou Dopirákovou. Mamičky sa na stretnutí dozvedeli množstvo zaujímavých informácií nielen o detských vlásokoch, ale aj aká farba je pre nich vhodná, aké sú trendové spoločenské účesy. Piatky pre matky a otcov boli v *októbri* venované zdravému chrbátiku. Prednášku a praktické ukážky odprezentovala fyzioterapeutka Zuzana Hudacká, v rámci projektu Multifunkčné centrum 4.0 a v novembri nám lektorka vysvetlila ako predchádzať plochým nohám u detí, ktorý mal veľký úspech. V *decembri* bolo stretnutie mamičiek a oteckov pri príležitosti vydania knižnej novinky Ľubomíry Jenčovej *Plameniaky chodia naopak*, psychologickéj novely práve z prostredia výchovy matky a syna. Tešíme sa záujmu rodičov a ich detí, ktorí pravidelne navštevujú našu knižnicu a v rámci Klubu rodičov spoznávajú nových priateľov.

✓ **Klub aktívnych seniorov**

Oktober bol mesiacom venovaný úcte starším, pre ktorých knižnica pripravila dva cykly počítačových kurzov s názvami Internet a e-mail pre začiatočníkov a Základy práce s digitálnym zariadením. Naši seniori priniesli množstvo inšpirácie a tým motivovali mladšie ročníky k čítaniu aj aktívnou účasťou na podujatí venovanom poézii a jej prednesu pod názvom Ateliér duše, ktorého súčasťou bola aj mládež. O úsmev na tvárach sa postarali deti z Detského folklórneho súboru Lipovček pod vedením p. M. Jenča. Zároveň v Ateliéri duše predniesli svoju tvorbu aj regionálni autori, ktorí svojim slovom a spevom spríjemnili komornú atmosféru. Začiatkom novembra sa uskutočnila recitačná súťaž detí z materských škôl s názvom Poviem ti básničku pre deduška a babičku, ktorí recitovali našim seniorom.

✓ **Klub Fablabik**

Knižnica pružne reaguje na aktuálne novinky či trendy v oblasti informačných zdrojov. Inak tomu nemôže byť ani v prípade populárnej platformy makerspace. **3D tlačiareň** bola iba prvým kúskom do skladačky. Následne na to vznikol na oddelení špeciálnych služieb klub zariadení pre 3D tlač **Klub Fablabik**. S našimi členmi sme riešili navrhovanie 3D modelov či už vlastných alebo existujúcich. Z CVTI máme 15 sád micro: bitov pre jednoduché programovanie hravou formou so zámerom vzdelávať deti a mládež v programovaní a informatike. Ponúkame tak nadstavbu k už existujúcim službám pre používateľov. Začiatkom roka sme nezaháľali a tlač predmetov na 3 D tlačiarňi sme zamerali k 100. výročiu Hornozemplínskej knižnice. Klubisti tlačili záložky s logom knižnice, žetóny. Potom potrebné rekvizity k podujatiam, darčeky pre deti k MDD, k sviatku sv. Valentína, členky,

píšťalky a podobne. V mesiacoch júl až september Klub Fablabik fungoval v prázdninovom režime, kedy sa členovia klubu stretávali v nepravidelných intervaloch. Okrem tradičných činností akým bolo zábavné 3D modelovanie v programe Tinkercad a tlačenie 3D výrobkov, klubisti sa venovali aj sledovaniu najnovších trendov o 3D tlači na You Tube. Aj preto sme sa rozhodli kúpiť ďalšiu 3D tlačiareň z produkcie firmy Prusa 3D printers, typ I3 MK3S+, ktorý v medzinárodných rebríčkoch figuruje na popredných pozíciách. Od septembra do nášho klubu pribudli ďalší traja chlapi, čím sa počet členov zvýšil na 8 (6 chlapcov a 2 dievčatá). V jeseni sa klubisti venovali vyrábaniu jabĺčok a mýtických drakov a výrobe obľúbených vykrajovačiek na prípravu dobrôt adventného a vianočného obdobia.

✓ Akva klub

V tomto roku prebiehal v Hornozemplínskej knižnici prvýkrát Akva klub. Cieľom Akva klubu je poskytnúť deťom a mládeži komplexné poznatky a vedomosti z akvaristiky a pritom si čítať z odbornej literatúry o vode, morskom a vodnom svete. Stretnutia detí a mladých sa konali raz týždenne, vždy v piatok a boli určené tým detským návštevníkom, ktorí majú záujem o akvaristiku a majú aj doma akvárium. V prvom kvartáli sme sa venovali základom akvaristiky, venovali sme sa téme ako si založiť akvárium a chovu vhodných rybičiek v akváriu pre začiatočníkov. V tomto období sa stretnutia Akva klubu uskutočnili v menšom počte, v dôsledku pandemických opatrení. Konalo sa 8 stretnutí, pričom sa ich zúčastnilo 45 detí a mládeže. V druhom kvartáli sme sa venovali ošetrovaniu a starostlivosti o rastliny, starostlivosti o rybičky a výmene vody, ako často vymieňať vodu a v akom množstve. V tomto štvrtroku sa uskutočnilo 9 stretnutí, pričom sa ich zúčastnilo tiež 45 detí. Počas letných prázdnin sa členovia Akva klubu nestretávali. V septembri sa členovia klubu opäť zišli v počte 10. Na tomto stretnutí si klubisti porozprávali letné zážitky a potom sme sa venovali odbornejšej téme akváriového substrátu, ako zachovať rovnováhu v akváriu, ako odstrániť nežiadúce riasy a dekorácii v akváriu. Vo štvrtom štvrtroku sme mali iba jedno stretnutie, ktorého sa zúčastnilo 7 detí z dôvodu chrípkových a vianočných prázdnin. Na tomto záverečnom stretnutí sme bilancovali celoročnú prácu v našom klube. Zhrnuli sme všetko čo sme za celý rok prebrali a čo nového sme sa naučili.

✓ Dámsky klub milovníkov poézie

Tak ako ľudskú múdrosť a zručnosť nachádzame v remeslách, je rovnako obsiahnutá aj románoch, rozprávkach a v krásnych príbehoch, či básňach, ktoré sú odrazom nášho sveta. Pre nás je šťastím, že ju môžeme objavovať v básňach, v poézii. Keď sa raz poézia dotkne nášho srdca stáva sa pre nás neuveriteľne prítlačlivou.. V Hornozemplínskej knižnici vo Vranove n. Topľou ponúkame priestor na stretávanie práve milovníkom básní a poézie. V rámci projektu *Poézia – dotyk – prítlačlivosť*, ktorý z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia sme 2.3.2022 pripravili *slávnostné otvorenie Dámskeho klubu milovníkov poézie* za účasti spisovateľa, básnika a vydavateľa *Petra Milčáka*. Tohto úvodného stretnutia sa zúčastnili študentky z Gymnázia C. Daxnera. Autor im porozprával ako pochopiť básň, ako ju správne čítať a interpretovať, lebo čítaním poézie lepšie spoznáваме samých seba.

Ďalšie aprílové stretnutie v našej knižnici sa uskutočnilo s básnikom, šéfredaktorom a knižným editorom *Jánom Gavurom*. Ján Gavura je básnik a šéfredaktor časopisu *Vertigo* a milovníckam poézie ponúkol návod ako čítať a písať básne. Toto príjemné oddychové stretnutie bolo obohatené umeleckými básňami aj príjemnými skladbami, ktoré vytvorili komornú atmosféru pôstneho obdobia. Dotyk slova a hudby v Dámskom klube poézie bol v júni prepojený s poetkou *Silviou Kaščákovou* a hudobníkom *Dušanom Havrillom*. Autorské čítania, ukážky básní a predstavenie knižnej novinky *Ako Paľko Dobšinský zbieral rozprávky očarili a inšpirovali fanúšikov a milovníkov poézie*. Ďakujeme spisovateľke za možnosť vyskúšať si ako byť básnikom. 18.novembra 2022 sa uskutočnilo posledné tohtoročné stretnutie milovníkov a fanúšikov poézie so spisovateľkou, poetkou a pedagogičkou *Lenkou Šafranovou*, ktorá predstavila knižnú novinku *Čo by bolo keby...* Nechýbal ani poetický workshop, kde si čitatelia skúsili zložiť básne a interpretovať ich. Veríme, že v týchto stretnutiach budeme pokračovať aj v roku 2023.

4. Medzinárodná spolupráca, spolupráca s národnosťnými menšinami a spolupráca s inými subjektami (druh spolupráce, partner, výstup...)

▪ Medzinárodná spolupráca

Erasmus+

Hornozemplínska knižnica vo Vranove nad Topľou ešte v roku 2021 **získala akreditáciu na projekty Erasmus+**, ktorá je platná do 31. decembra 2027. V rámci nej navštívila niekoľko zahraničných knižníc s cieľom získavania nových skúseností.

Cieľom programu Erasmus+ je zvýšiť kvalitu vzdelávania dospelých v celej Európe, poskytuje príležitosti vzájomne sa od seba učiť a budovať strategické partnerstvá. Zameriava sa na spoločné problémy, akými sú uznávanie zručností získaných mimo formálneho vzdelávacieho systému.

Prvoradým našim cieľom bolo vzdelávanie knihovníkov, ktorí sú pre knižnicu alfa a omega. Ak majú byť profesionálmi aj naďalej, potrebujú omnoho viac znalostí, zručností a musia rozvíjať svoje schopnosti. Ďalším cieľom je vzdelávanie čitateľov a používateľov knižnice, prostredníctvom knihovníkov, ktorí budú vedieť pre nich pripravovať také podujatia, ktoré ich budú vzdelávať a posúvať vpred.

Vďaka mobilitám nadobudli zamestnanci Hornozemplínskej knižnice mnoho skúseností, všeobecných spôsobilostí, odborných kompetencií, vedomostí a zručností. Získali nové užitočné informácie, ako realizovať podujatia, ako ich správne viesť a propagovať.

V rámci projektu **Inovatívne trendy zo zahraničných knižníc** pracovníci knižnice absolvovali 2 mobility, a to v **Mestskej verejnej knižnici vo Wroclawe Tadeusz Rózewicza (MBP) (jún 2021)**. Zamestnanci D. Molčanová, M. Majzlíková a M. Novotný navštívili jej deväť pobočiek, zo siete 39 knižničných pobočiek. Druhou bola **Kráľovská knižnica, Národná knižnica Dánska (apríl 2022)**. Navštívili ju zamestnanci D. Molčanová, M. Majzlíková a M. Bačovčinová. Kráľovská knižnica Dánska sa usiluje o poskytovanie čo najlepšieho prístupu k jej zbierkam pre potreby výskumu, štúdia a poznávania s maximálnym zreteľom na uchovávanie, bezpečnosť a nedotknuteľnosť s ohľadom na budúce generácie.

Poľská knižnica vo Wroclawe Tadeusz Rózewicza je miestom, ktoré umožňuje voľný prístup k literatúre a elektronickej literatúre, ako aj k rôznym multimediálnym zbierkam. Ponúka množstvo aktivít: festivaly (socio-kultúrne - Feminatywa, cestovateľské festivaly -Parallel Zero, Cirkusy, rodinné akcie tešiace sa veľkému záujmu detí a rodičov (Rodičovský klub), bábkové divadlo, kurzy anglického jazyka, prednášky pre rodičov), jazykové konverzácie, mobilné mestské hry inšpirované literatúrou, nočné akcie v knižnici či spoločensky angažované projekty. Je miestom iniciatív a aktivít miestnych lídrov, ale aj miestom neformálneho vzdelávania.

Kráľovská knižnica Dánska bola založená ako univerzitná knižnica v roku 1482 a ako národná knižnica v roku 1648. Ako národná knižnica Kráľovská knižnica Dánska spravuje národné kultúrne dedičstvo v poňatí publikovaných diel: kníh, seriálov, novín, letákov, rukopisov, dokumentov, máp, obrazov, fotografií a hudby v štandardnej a digitálnej forme.

V Kodani navštívili aj **Human Library**. Podobná platforma zatiaľ na Slovensku nefunguje. Human Library® organizuje podujatia v knižniciach, múzeách, na festivaloch, konferenciách, školách, univerzitách a pre súkromný sektor. Ich knihy vydali vo viac ako 80 krajinách. Všetky „ľudské knihy“ sú dobrovoľníci s osobnou skúsenosťou.

V mesiaci september sa zamestnanci J. Loukotová a E. Demčák zúčastnili mobility v Poľsku. Navštívili knižnicu **Powiatowa i Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna v Starom Saczu**, ktorá má tri filiálky. Knižníci absolvovali počítačové kurzy, stretávali sa v Literárnom a diskusnom klube, kde diskutovali a rozoberali rôzne knižné tituly. Okrem rôznych kurzov a klubov sa zúčastnili aj tvorivých dielní pre dospelých.

Ďalšou navštívenou krajinou bola opäť Česká republika a to **Knižnica města Ostravy**. Zúčastnili sa jej pracovníčky V. Zálepová a A. Maďarová. Knižnica má tri zrekonštruované a zmodernizované pobočky, v Zálomu, Podroužkova a Kutuzovova. Knižnica v Ostrave ide cestou 3D tlače, virtuálnej reality a ozobotov. V rámci Erasmus+ pracovníčky knižnice navštívili tiež **Univerzitnú knižnicu a Moravskoslezskú vedeckú knižnicu mesta Ostrava**, kde získali zaujímavé poznatky z oblasti knihovníctva a tvorby kreatívnej propagácie knižnice. Rok 2023 prináša so sebou nové výzvy. Knižovníci v rámci projektu Erasmus+ navštívia ďalšie moderné a úspešné európske knižnice v Portugalsku, Holandsku a Chorvátsku.

▪ **Spolupráca s národnostnými menšinami**

Knižnica ponúka návštevníkom široké spektrum kvalitných informácií, kultúrne a vzdelávacie podujatia. Reaguje na grantové výzvy a v priebehu roka realizuje zaujímavé projekty.

Novinkou bolo vytvorenie **Multifunkčného centra 4.0**. Jeho cieľom je zvýšiť šance zraniteľných detí a mládeže zo sociálne a hospodársky znevýhodneného prostredia vo vranovskom okrese, uspieť v živote a v spoločnosti, zabezpečiť im dostatočný prístup k mimoškolským a záujmovým činnostiam, ktoré pozitívne ovplyvnia ich osobnostný rozvoj. **Multifunkčné centrum 4.0** realizuje aktivity pre deti a mládež ako sú Umelecké a kultúrne vzdelávanie, Zdravie a zdravý životný štýl, Podpora zamestnanosti mladých ľudí a Diskriminácia - nebojme sa o nej hovoriť. Prospech z projektu má mladá generácia ako sú deti predškolského, školského a stredoškolského veku, mladí ľudia a rómska komunita.

Partnermi projektu sú: Informačný a vzdelávací inštitút Nižný Hrušov, Obec Dlhé Klčovo a Súkromná základná umelecká škola Jastrabie nad Topľou. Partnerstvo prispeje k úspešnej realizácii a spropagovaniu aktivít. **Funguje ako komplexná štruktúra šiestich centier pracujúcich s deťmi a mládežou.** Hlavným cieľovým mestom je Vranov nad Topľou. **Ďalšie centrá pre deti a mládež** boli vytvorené v obciach **Dlhé Klčovo, Nižný Hrabovec, Hencovce, Čaklov a Banské.**

Zhrnutie činnosti centra v roku 2022

Nórsky projekt Multifunkčné centrum 4.0 (podporený MIRRI SR) knižnica realizuje od 1. septembra 2021 do 30. apríla 2024 s udržateľnosťou na 5 rokov. V rámci projektu sme v roku 2022 zrealizovali už 75 podujatí, ako Knihy sú skvelé - besedy s rómskymi aj nerómskymi spisovateľmi a osobnosťami ako vzormi. Výstavy Neznáme farby osobností a Portréty Šarloty Bottovej, Rómsky literárny festival RomLIT, Aspekty rómskeho jazyka s Lenkou Goroľovou, Rómsky čitateľský maratón, besedu s hercom Františkom Balogom a herečkou Luciou Feketeovou, Letné tematické štvrtky (výtvarný, kreatívny, hudobný, tanečný, literárny, historický, športový). V dielni Makerspace deti tvorili robota OTA na 3D tlačiarňi. V rámci získania vedomostí s prácou s komunitami a nadviazania spolupráce absolvovali pracovnú stáž v Nórsku pracovníci knižnice, D. Molčanová, R. Časarová, J. Dzurovčinová, M. Majzlíková, D. Vasil'ová. Navštívili tri knižnice **Deichman Tøyenbibliotekene Oslo, Deichman Bjørvika a Oslo Public Library**. V roku 2022 sa projektových aktivít zúčastnilo 1973 mladých ľudí, z toho už v prvom roku navštívilo centrá 875 detí a mládeže, z ktorých je 795 ohrozených chudobou využívajúcich služby centra. O aktivitách centra sa viac môžete dozvedieť na webe <https://multifunkcnecentrumvranov.sk/>.

5. Online činnosť

(názov, stručný popis...)

Online činnosť knižnice fungovala iba v prvom štvrtroku 2022, bola iba doplnkom našej prezenčnej formy práce. S čitateľmi sme sa online spájali cez facebook a instagram knižnice. Takouto formou prebiehali stretnutia klubov, Book Clubu a Klubu rodičov – Piatky pre matky pri online prezentáciách a kvízoch. Uskutočnila sa jedna online beseda pre študentov o láske a manželstve a jedno online stretnutie so žiakmi s mentálnym a telesným postihnutím pri online návšteve našej knižnice, konkrétne detského oddelenia. Hoci nepriaznivá pandemická situácia v tomto roku netrvala dlho, počas nej, ale aj mimo nej čitatelia využívali aj službu výpožičiek e-kníh. Bolo to pohodlné a splnilo svoj zámer, prečítať si žiadanú knihu v elektronickej podobe v notebooku, tablete či smartfóne. Túto možnosť v roku 2022 využilo 81 čitateľov a vypožičalo si spolu 304 e-kníh.

6. Projektová činnosť a granty

(názov, stručný popis...)

Knižnica vďaka projektovej finančnej pomoci môže rásť, môže realizovať svoje aktivity, a tak v oveľa väčšej miere naplňať svoje zámery, poslanie a iné komunitné činnosti. Knižnica si tak môže pozývať významné osobnosti z literárneho života, spisovateľov, ilustrátorov, rôzne divadelné zoskupenia, odborníkov z jazykových oblastí alebo z rôznych špecifických oblastí, a realizovať tak odborné semináre, workshopy, konferencie. Toto všetko v nemalej miere prispieva k rozvoju vzdelania, informovanosti, umenia a kultúry u každého jedného používateľa a návštevníka knižnice, v neposlednom rade aj u jej zamestnancov. V snahe pracovať na zlepšení poskytovaných služieb Hornozemplínskej knižnice a vychádzajúc zo skúseností z už zrealizovaných projektov v minulých rokoch vieme s určitosťou povedať, že budeme reagovať aj na ďalšie výzvy Fondu na podporu umenia, Fondu na podporu národnostných menšín, Ministerstva kultúry Slovenskej republiky, Ministerstva regionálneho rozvoja a investícií, Nadácie Pontis, Nadácie Orange, Malokarpatskej nadácie... a iných grantových programov. Dôvodom sú financie, ktoré sú pre rozvoj knižnice veľmi dôležité. Bez nich by jej činnosť nemala tú významnú pridanú hodnotu, ktorú v súčasnosti má.

Programová a projektová činnosť Hornozemplínskej knižnice smeruje k modernizácii systému riadenia a plánovania knižničnej práce, k riešeniu naliehavých, spoločensky závažných problémov regiónu. Akumulácia skúseností z programovej a projektovej činnosti je dôležitá. Do programových a projektových aktivít sa aktívne zapája od roku 2002. Formovanie, rozvíjanie a udržiavanie čitateľských zručností u rôznych skupín čitateľov sa považuje za mimoriadne dôležité pre súčasnú úroveň rozvoja spoločnosti a vzdelávacieho systému

V uplynulom roku bol schválený významný projekt Granty EHP a Nórska **Inklúzia a podpora vzdelávania, zabezpečovanie voľného času pre deti a mládež zo sociálne znevýhodneného prostredia Multifunkčné centrum 4.0**, ktorého činnosť je rozpracovaná v kapitole č. 2.

K ďalším schváleným projektom patrila aj **Modernizácia a zvýšenie kvality služieb HK vo Vranove n. T.** MK SR a MIRRI SR v sume 201 696 €. Cieľom je zvýšenie kvality poskytovaných služieb v knižnici prostredníctvom modernizácie, zlepšenia úrovne technického, resp. technologického vybavenia a priestorového a funkčného riešenia knižnice. Ďalším cieľom je zlepšenie úrovne hygienických štandardov knižnice prostredníctvom obstarania materiálno-technického vybavenia slúžiaceho pre zdravie v boji proti ochoreniu Covid-19 v knižnici, pre návštevníkov ako aj pre osoby pôsobiace v zázemí kultúrnej inštitúcie.

Tabuľka č. 5 Projekty v roku 2022

Názov projektu	Finančný zdroj, program, podprogram	Žiadaná suma v €	Schválená suma v €	Termín realizácie	Poznámka
Multifunkčné centrum 4.0	Granty EHP a Nórska	597 894	594 519	September 2021- marec 2023	Podporený
Poézia – dotyk - príťažlivosť	FPU	5 495	1 780	Rok 2022	Podporený
Vranovské knihodni	FPU	4 825	3 340	Rok 2022	Podporený
Čítačka s písaczkou	FPU	3 880	3 900	Rok 2022	Podporený

S láskou ku knihám	FPU	27 800	16 000	Rok 2022	Podporený
MrKni	FPU	4 185	2 290	Rok 2022	Podporený
Inovatívne trendy zo zahraničných knižníc	Erasmus +	5 625	5 625	September 2020- august 2022	Podporený
Inovatívne trendy zo zahraničných knižníc II.	Erasmus +	13 592	13 592	September 2021- august 2022	Podporený
AKTIVIZÁCIA A ANGAŽOVANOSŤ RÓMOV	Fond na podporu kultúry národnostných menšín	1 490	-	Rok 2022	Nepodporený
Džives?/Žiješ?	FPKNM	3 289	3000	Rok 2022	Podporený
Čavale, genaha!/Deti, budeme čítať!	FPKNM	1 500	1500	Rok 2022	Podporený
Pomôžme ľuďom s postihnutím, aby ich pamäť nesratla príliš rýchlo	MK SR	7560	3500	Rok 2022	Podporený
Tvorivé deti a matky	MRSK	4320	-	Rok 2022	Nepodporený
Mozgocvičňa	MRSK	4466	-	Rok 2022	Nepodporený
Za inovatívnym vzdelaním do knižnice	Úrad vlády	5392	4000	Rok 2022	Podporený
Kultúrne poukazy	MK SR	300	300	Rok 2022	Podporený
Naprogramuj svojho mBota	Nadácia Pontis	7092	-	Rok 2022	Nepodporený
Hovorme spolu o láske...	FPKNM	2 322	-	Rok 2022	Nepodporený

7. Marketing a propagácia

(názov médiá a typ propagácie)

Marketing možno definovať ako neustálu komunikáciu s cieľovou skupinou knižnice. Zahŕňa používateľské prieskumy, stratégie, propagáciu, reklamu, vzťahy s verejnosťou a budovanie značky knižnice strategickým spôsobom. Knižnice potrebujú o svojich službách verejnosti hovoriť jazykom, ktorému verejnosť rozumie a tým dokážu používateľa aj napriek silnej konkurencii presvedčiť o svojej nenahraditeľnosti.

V našej knižnici je propagácia dôležitý spôsob, akým komunikujeme so svojou cieľovou skupinou, ako efektívne, rýchlo a zaujímavo.

Patrí sem online propagácia ale aj tradičné spôsoby propagácie. Medzi tie tradičné formy, ktoré neumožňujú alebo len minimálne, dosiahnuť spätnú väzbu od používateľov radíme: plagáty, inzeráty, letáky, pozvánky. K novším už interaktívnym formám, ktoré najviac využívame patria: webová stránka, sociálne médiá, guerilla marketing.

Ideálne je, ak je komunikácia knižnica – používateľ obojsmerná, nikdy nie jednosmerná, lebo „značka knižnice“ sa vytvára najmä pri interakcii s používateľom.

Dôležitou zložkou budovania imidžu knižnice je **propagácia a mediálno-publikačná činnosť**. HK aj v roku 2022 pravidelne prezentovala svoju činnosť v médiách. Spolupráca v rámci regionálnych médií bola s: Vranovské novinky, RTVS Slovensko – Rádio Regina, RegionVT, vranovskou televíziou TVB52. Tiež na rôznych informačných weboch: www.vranov.sk, www.teraz.sk, www.pokraj.sk/sk/samosprava a iné. Svoje aktivity pravidelne zverejňovala na svojej webovej stránke www.kniznicavranov.sk, na Facebooku Hornozemplínska Knižnica Vranov a na Instagrame vranov_kniznica. V rámci online prostredia sme vynovili niektoré doplnky na našej webovej stránke, kde zásadnými kritériami boli prehľadnosť a jednoduchá orientácia návštevníka ako aj pútavosť príspevkov. Knižnica v neposlednej miere k propagácii svojej kultúrno-vzdelávacej činnosti využívala aj vlastné interné priestory.

8. Organizačná štruktúra

Zamestnanosť pracovníkov k 31.12. 2022 je 18 pracovníkov.

V organizácii je od 01. 04. 2002 uplatňovaná Vyhláška č. 313/2001 Z. z. o verejnej službe v znení neskorších predpisov (Vyhl. č. 552/03 Z. z., 553/03 Z. z.) a NV SR č. 341/2004 ktorým sa ustanovuje katalóg pracovných činností pri výkone prác vo verejnom záujme a ich zmenách a doplnení v znení neskorších predpisov (NV SR 270/2019 Z.z.).

Prepočítaný stav zamestnancov k 31. 12 2022: 16,3

Fyzický počet zamestnancov k 31. 12. 2022: 17

Počet zamestnancov podľa schválenej organizačnej štruktúry: 18

Vedúci zamestnanci (okrem riaditeľa): 3

Riaditeľ: 1

Odborní zamestnanci: 11

Administratívni zamestnanci: 1

Ostatní: 2

Pohyb zamestnancov k 31. 12. 2022 (odišli/noví): 0/1(Mgr. D. Vasiľová)

Materská dovolenka: Veronika Ferková od 3. 3. 2021

Štruktúra vzdelanosti pracovníkov: vysokoškolské vzdelanie 2. stupeň: Mgr. – 9

vysokoškolské vzdelanie 1. stupeň: Bc. – 2

úplne stredoškolské vzdelanie – 5

stredné odborné vzdelanie – 2

Počet zamestnancov knižnice je **18**, z toho odborných zamestnancov vykonávajúcich knihovnícke profesie je **11** (z toho 8 pracovníkov pracuje v službách), 3 zamestnanci pracujú v oblasti dopĺňovania, spracovania fondov a metodiky, 1 komunitný pracovník.

Priemerná veková štruktúra pracovníkov Hornozemplínskej knižnice je 39,39 rokov.

Pracovníci knižnice boli používateľom v službách k dispozícii 51 hodín týždenne.

9. Budovy

Hornozemplínska knižnica vo Vranove nad Topľou má v správe samostatnú budovu.

Počet spravovaných objektov: 1

- Adresa: Sídliisko 1. Mája 74, 093 01 Vranov nad Topľou

- Plocha (m²):

- Účel využitia objektu: po rekonštrukcii bude multifunkčnou budovou pre Kultúrne centrum

a Hornozemplínsku knižnicu vo Vranove nad Topľou s poskytovaním kultúrno-vzdelávacích aktivít a knižničných služieb obyvateľom Vranova n. T.

- Stručný popis stavu objektu: stav uvedený v bode 11.

Počet pobočiek: nemá pobočky.

10. Nájmy

Prenajaté priestory: Hornozemplínska knižnica vo Vranove nad Topľou je v nájme

- Adresa: M. R. Štefánika 875 200, 093 01 Vranov nad Topľou
- Prenajímateľ: Mestský dom kultúry vo Vranove nad Topľou
- Nájomca: Hornozemplínska knižnica vo Vranove nad Topľou
- Plocha (m²): 829
- Výška ročného nájomného: 27,48 €
- Doba nájmu: neurčito
- Účel: knižničné služby

11. Iné - Rekonštrukcia a modernizácia multifunkčnej budovy kultúrneho centra vo Vranove nad Topľou

S cieľom modernizácie priestorov Hornozemplínskej knižnice, aj v zmysle *REFORMY... sa začala vo Vranove n. T. rekonštrukcia a modernizácia multifunkčnej budovy kultúrneho centra vo Vranove nad Topľou, Sídlisko 1. mája.*

K 31.12.2021 boli spracované projektové dokumentácie na geologické práce, projekčné práce a na návrh na územné konanie.

MsÚ vo Vranove n. T. vydal dňa 21.1.2022 Rozhodnutie o umiestnení stavby „Rekonštrukcia a modernizácia ...“

V 1.štvrtroku 2022 bola podpísaná Zmluva o budúcej kúpnej zmluve a zmluva o zverení ďalšieho majetku do správy a budúca zmluva o zriadení vecného bremena medzi Mestom Vranov n. T. a PSK a Hornozemplínskou knižnicou vo Vranove n. T. ako správcom budovy, ktorá bola účinná od 11.2.2022.

PSK dňa 5.5.2022 podal na MsÚ vo Vranove n. T. žiadosť o vydanie stavebného povolenia na stavbu „Rekonštrukcia a modernizácia ....“. Uvedeným dňom sa začalo právne konanie. Oznámenie o vyhlásení VO bolo zaslané 30.3.2022 Publikáčnemu úradu a zverejnené bolo 4.4.2022. Vyhlásené verejné obstarávanie na stavebné práce, ktoré bolo 2x predĺžené pre doplnenie podkladov k VO. Otváranie ponúk sa uskutočnilo 4.7.2022 o 11.00 h. Elektronická aukcia sa konala 3.10.2022 o 10.00. Úspešná bola firma BETPRES s. r. o Vranov n. T.

Zmluva o dielo uzatvorená medzi Hornozemplínskou knižnicou vo Vranove n. T. ako objednávateľom a Betpres s. r. o. Vranov n. T. je pripravená na podpis od 5.10.2022. Vzhľadom k tomu, že na vysúťaženie sumu 7 426 084 Eur je len čiastočné krytie finančných prostriedkov, dňa 13.10.2022 sme požiadali predsedu PSK PaedDr. Milana Majerského, PhD za PSK ako investora tejto investičnej akcie, o vyslovenie súhlasu s úplným finančným krytím tohto diela vzhľadom k tomu, že príprava celej investičnej akcie trvala určité obdobie, počas ktorého z objektívnych dôvodov dochádzalo k postupnému navyšovaniu hodnoty diela. Úpravy investičných akcií podliehajú schváleniu zastupiteľstva PSK, avšak do 31.12. 2022 sa tento materiál nedostal do zastupiteľstva PSK na schválenie.

Súbežne s tým prebieha realizácia nórskeho projektu „Multifunkčné centrum 4.0“, z ktorého sme plánovali použiť finančné prostriedky na zriadenie centra v novej budove v hodnote

79 680 Eur (na kompletne inštalacné práce a kompletnú štruktúrovanú kabeláž). V súlade s príručkou pre žiadateľov z nórskeho grantov každé verejné obstarávanie podlieha administratívnej finančnej kontrole na MIRRI SR, ktorá overuje súlad VO so zákonmi, predpismi a pravidlami. Záver z tejto kontroly znie: v nadväznosti na identifikované porušenia zákona o VO vzťahujúce sa na porušenia pri definovaní podmienok účasti, spôsob vyhodnotenia predložených ponúk, ako aj nemožnosť vylúčenia kolúzneho správania narušujúceho čestnú hospodársku súťaž, neodporúčajú verejnemu obstarávateľovi pristúpiť k podpisu zmluvy s uchádzačom BETPRES s. r. o. Na základe tohto vyjadrenia bola na Úrad verejného obstarávania dňa 16.11.2022 podaná námietka k zisteným nedostatkom a navrhovaným odporúčaniam. Momentálne prebieha kontrola VO na ÚVO.

12. FINANČNÝ ROZPOČET ORGANIZÁCIE V ROKU 2022

Príjmy spolu	448497
Z toho: bežný transfér	395830
vlastné výnosy a tržby	12033
Granty (FPU + MK SR +ÚPSVaR+ ÚV SR)	40634
Výdavky spolu	526261
Z toho: mzdy, platy, služobné príjmy a OOV	243516
poistné a príspevky zamestnávateľa	85294
tovary a služby	197451
z toho: nákup knižničného fondu	41463
služby, spotreba materiálu, energie, prev. nákl.	122540
ostatné prevádzkové náklady	33448
Kapitálový transfér	23940
Kapitálové výdavky	23940
Hospodársky výsledok	-929,39

Spracovala: Bc. Jana Dzurovčinová, Ružena Časarová

ZÁVER

Pre každú knižnicu sú najdôležitejší jej čitatelia a používatelia. Pre nich knižnica funguje, žije. Hornozemplínska knižnica v uplynulom roku zaznamenala mierny nárast svojich čitateľov. Zaregistrovala 4182 čitateľov, knižnicu navštívilo 62784 návštevníkov, do svojho fondu získala 3490 nových kníh, poskytla 105351 výpožičiek kníh, periodík a 304 výpožičiek e-kníh. Zorganizovala 574 podujatí pre obyvateľov regiónu a pripravila jednu náročnú, ale milú oslavu storočnice vzniku knižnice.

Knižnice v súčasnosti prechádzajú vývojom a premenou, plnia aj funkciu multifunkčného kultúrneho či komunitného centra. Inovujú formy a metódy komunikácie s ľuďmi a okrem štandardných knižnično-informačných služieb, realizujú úplne nové aktivity, zamerané na konkrétne cieľové skupiny používateľov.

Vranovská knižnica zavádza nové moderné trendy do svojej činnosti a svojimi aktivitami sa stala dôležitým vzdelávacím, kultúrnym a komunitným centrom mesta Vranov nad Topľou. Už tradične sa nazýva aj komunitnou knižnicou, lebo napomáha rozvoju komunit. Silnou stránkou vedenia a manažmentu tejto knižnice je znalosť pripravovať a predkladať projekty a v neposlednom rade aj šikovnosť a zariadenosť jej zamestnancov ich úspešne realizovať k spokojnosti používateľov. Vďaka takejto projektovo-finančnej pomoci môže knižnica rásť, realizovať svoje predstavy, a tak vo väčšej miere naplňať aj svoje poslanie.

V tomto roku znova pokračovala v aktivitách programu Erasmus+, na ktorý knižnica získala akreditáciu až do roku 2027. V rámci toho pracovníci knižnice navštívili niekoľko zahraničných knižníc. Cieľom programu bolo a je vzdelávanie a výmena skúseností zamestnancov, lebo jeho *„platforma poskytuje príležitosti vzájomne sa od seba učiť a budovať strategické partnerstvá. Mobility tohto projektu sú zamerané na propagáciu a marketing v zahraničných knižniciach. Knižnica sa má stať moderným miestom stretávania s dôrazom na neformálne vzdelávanie a rozvoj čitateľských kompetencií,*“ hovorí riaditeľka knižnice Mgr. Danka Molčanová.

Veľmi úspešná bola aj činnosť Multifunkčného centra 4.0. fungujúceho v knižnici vďaka podpore nórskych grantov. Rozvíjala sa v podobe zaujímavých podujatí, vzácných hostí a pozitívnych rómskych vzorov. Svojou aktivitou centrum výrazne dopomáhalo zlepšeniu kvality úrovne života našich spoluobčanov, detí a mládeže zo sociálne znevýhodneného prostredia vo vranovskom okrese. Aktivity a činnosti sa prelínali medzi rómskymi a nerómskymi komunitami čím sa eliminovali aj predsudky voči Rómom. Knižnica v rámci Multifunkčného centra 4.0 pripravila a realizovala aj známy celoslovenský odborný seminár s medzinárodnou účasťou KOMUNITNÁ KNIŽNICA XII, ktorý prezentoval práve komunitné aktivity pracovníkov knižníc, ktorí napomáhajú rozvoju komunit.

Aj v tomto roku sa pracovníci tejto verejnej knižnice snažili o to, *„ako uvádza riaditeľka knižnice Mgr. Danka Molčanová, „aby sa aj vranovská knižnica stala tretím miestom, t. j. aby knižnica bola po rodine a práci/škole miestom, ktoré obyvatelia vranovského regiónu budú chcieť navštíviť a tráviť tam svoj voľný čas... aby bola príjemnou zastávkou na ceste za poznaním a obohacovala životy ľudí poskytovaním informácií, vzdelávaním, zážitkami a hľadaním novej inšpirácie.“*

Vranov nad Topľou 25.01.2023

Mgr. Danka Molčanová
riaditeľka HK Vranov n. T.